

Til

Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen
Stortinget

Deres ref:

Vår ref: AFi

Dato: 08.05.2016

Vedr Meld. ST.28 (2015 – 2016) Fag – Fordypning - Forståelse

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til stortingsmeldinga om fornying av Kunnskapsløftet. Vi beklager at fristen er kort på en melding som er så viktig for innholdet i opplæringa i åra framover. Det er kun tre uker siden meldinga ble lagt fram 15. april 2016. I disse ukene har Skolenes landsforbund som fagforening selvsagt hatt hovedfokus på å gjennomføre tariffoppgjørene. Skolenes landsforbund vil derfor i denne omgang nøye oss med å gi innspill på de mest overordna og prinsipielle problemstillingene. Slik vi vurderer meldinga, så er også den ganske omtrentlig på en del områder, og til dels også utydelig. Det er virkelig vårt håp at stortingsbehandlingen fører til tydeligere avklaringer som grunnlag for det arbeidet som skal gjøres ved en fornyelse av Kunnskapsløftet. Skolenes landsforbund regner med at partiene på stortinget vil ha inngående drøftinger om på hvilke områder det er viktig å sikre nasjonal styring for å motvirke ulikheter, og kanskje også vurdere om en tidligere har gitt fra seg for mye av styringsverktøyet med den følge at det har oppstått uønskede ulikheter i opplæringa.

Skolenes landsforbund får entydige tilbakemeldinger fra våre medlemmer om at de ønsker seg læreplaner **som sentralt definerer kompetansemålene i hvert fag på hvert klassetrinn**. Vi ser at tidsbruken lokalt og ulikhetene i fagplanene er problematisert i meldinga, men vi kan desverre ikke se at det er konkludert. Vi mener det vil være av avgjørende betydning for fellesskolen at stortinget vedtar definerte kompetansemål i hvert fag på hver trinn. Dette ansvaret bør ikke overføres til avgjørelse av «fagpersoner» slik det vises til på side 45 i meldinga.

Øvrige innspill fra Skolenes landsforbund i korte trekk:

- **Læreplaner for fag**
SL støtter forslaget om å slanke innholdet i hvert enkelt fag, til fordel for dybdelæring. Læreplanene er altfor overlesset i dag. Vi støtter også departementets erkjennning om at en tydelig progresjon i læreplanene er avgjørende når planene skal slankes. Men vi advarer mot å etablere som prinsipp at en bare skal ha med læreplanmål som lar seg evaluere. Vi frykter det vil føre til en ensretting av faga. Vi ønsker at reformen skal initiere en motsatt utvikling via

SKOLENES LANDSFORBUND

Postadresse: P.b. 8783 Youngstorget, 0028 Oslo
Besøksadresse: Møllergata 20, inngang Hammersborggt.
Telefon +47 99 35 60 60 Org.nr 970533362
E-post skolenes@skolenes.no @SLforbund
skoleneslandsforbund.no

dybdelæring, et bredere kompetansesyn.

- **Elevaktivitet.** Slankere læreplaner er en forutsetning for dybdelæring som metode. Like viktig er også tydelige sentrale føringer om at dybdelæring forutsetter at eleven selv er delaktig i opplæringa. Dette temaet er dessverre stemoderlig behandla i meldinga. Det er relevant å vise til forskriftens §3-12 om Eigenvurdering. Elevundersøkelsene har gjentatte ganger vist at det er langt fram til at denne forskriften er en realitet. SL ber stortinget generelt vurdere på hvilken måte elevmedvirkning i opplæringa kan sikres bedre i selve læreplanverket.
- **Sosial og emosjonell kompetanse.** En utfordring som etter vårt vurdering ikke er løst i meldinga, er balansen mellom fagspesifikke mål og utvikling av sosial og emosjonell kompetanse. I skolen forgår den sosiale læringen gjennom samarbeid og samhandling om faglige oppgaver. SL mener at sosial og emosjonell kompetanse må integreres som en del av faga. Hele kluet med å legge til rette for dybdelæring er jo behovet for faglig refleksjon og at eleven i større grad får anledning til å anvende faget med økt livsmestring som resultat. Da er det elevens aktivitet og utvikling som må være i sentrum for opplæringa, -også i læreplanene.
- **Læreplanens generelle del.** Det er mye uavklart i meldinga. Ikke minst gjelder dette generell del som er tenkt erstattet med et helt nytt dokument. Det skisseres noen vyer og ønskemål for hvordan dette skal fungere i læreplanverket. Skolenes landsforbund mener dagens generelle del er glimrende skrevet og støtter opp om og konkretiserer formålsparagrafen på en god måte. Vi vil advare mot å endre denne delen av læreplanverket og anbefaler heller at Generell del får en sterkere posisjon, og at det legges føringer inn i de andre fagene om å bruke Generell del mer aktivt.
- **Praktisk estetiske fag(PE).** Vi vil i nær framtid rådslå med våre medlemmer innen faget når det gjelder spørsmålet om å splitte kunst og håndverk i to. Kan hende er det tjenlig. Men å gjøre PE fag til trekkfag for lokalt gitt muntlig eksamen vil vi advare sterkt mot. På grunnlag av erfaring frykter vi at et slikt tiltak vil ensrette undervisninga og etter vår mening er det på ingen måte et egnet tiltak til å styrke de PE faga.
- **Økt lokal fleksibilitet i fag- og timefordelingen.** SL vil også advare mot å øke fleksibiliteten i lokale avgjørelser til å forandre fag- og timefordelinga fra 5 til 10 %. Vi mener at departementet selv gir argumenter mot en slik øking på side 55, idet de viser til at dagens ordning på 5% i liten grad benyttes til tross for at ordningen er godt kjent. Det vises også til at det er basisfagene som eventuelt styrkes. SL mener snarere at alle elevene i landet bør sikres lik fag og timefordeling ved at dagens 5 prosent også blir fjernet. Det vil sikre en forutsigbar progresjon i arbeidet med fagene og bør etter vår vurdering fastsettes av stortinget.
- **Nei til tre obligatoriske eksamener.** Vår erfaring er at eksamensformen ensretter undervisninga i stor grad. Vi ønsker en reform som gir elevene relevant kompetanse for framtida, og ber stortinget heller ta initiativ til at det blir iverksatt forsøk med alternative eksamensformer som kan vise mer av helheten i elevens livsmestring i opplæringa.

Med vennlig hilsen for Skolenes landsforbund
Anne Finborud, leder
Mobil 41427900